

Deprem Bölgesindeki Mükelleflerin Zayi Belgesi Müracaatlarına İlişkin Son Yasal Düzenlemeler Hakkında Duyuru – TÜRMOB



Deprem Bölgesindeki Mükelleflerin Zayi Belgesi Müracaatları Bilindiği üzere 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen deprem nedeniyle A...

Deprem Bölgesindeki Mükelleflerin Zayi Belgesi Müracaatlarına İlişkin Son Yasal Düzenlemeler Hakkında Duyuru – TÜRMOB

Tarih: 16 Mart 2023

Deprem Bölgesindeki Mükelleflerin Zayi Belgesi Müracaatları

Bilindiği üzere 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen deprem nedeniyle Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa, Elazığ ve Sivas ilinin Gürün ilçesi için Hazine ve Maliye Bakanlığınca Mücbir Sebep Hali ilan edilmiştir (1). Bu deprem nedeniyle belirtilen il ve ilçelerde bulunan pek çok mükellefin [213 sayılı Vergi Usul Kanunu](#) ve [6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu](#) uyarınca tutulması ve tasdiki zorunlu kanuni defterleri ile kullanmak mecburiyetinde oldukları belgeleri enkaz altında kalarak zayi olmuştur.

Bu çerçevede, zayi olan kanuni defter ve belgelerin zayi olduğunun tevsiki bakımından TTK'nın 82/7 maddesinde yer alan GENEL KURAL gereğince; ziyanın öğrenildiği tarihten itibaren 30 gün içinde işyerinin bulunduğu yerdeki Ticaret/Asliye Hukuk Mahkemesine yazılı bir dilekçe ile başvurarak ZAYİ BELGESİ müracaatının yapılması ve ilgili makamdan söz konusu belgenin alınması, TTK ve VUK hükümleri gereğince vergisel ve cezai işlemlerle maruz kalınmaması bakımından önem arz etmektedir. İlgili Kanun maddesinde yer alan 30 günlük süre; 11/02/2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 120 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi gereği 06/05/2023 tarihine kadar uzamış olduğu Birliğimizce elektronik ortamda yayınlanan "[AFET DURUMLARINDA MESLEK MENSUPLARININ DİKKAT ETMELERİ GEREKEN ÖZELLİKLİ HUSUSLAR REHBERİ](#)" (2) nde belirtilmişti.

Birliğimizce ayrıca ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşlarına da iletilen görüş ve önerilerimizin yer aldığı "[DEPREM YARALARININ SARILMASINA YÖNELİK MALİ VE SOSYAL GÜVENLİK TEDBİR ÖNERİLERİMİZ](#)" çalışmamızda (3) da "Deprem Nedeniyle Zayi Belgesi Verilmesi Süreci Kalıcı Olarak Kolaylaştırılmalıdır" belirttiğimiz önerimiz de dikkate alınarak, 12.03.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan [7440 sayılı BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN](#)'un 10 uncu maddesinin (22) nolu fıkrasında yeni aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

" (22) 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa ve 213 sayılı Kanuna göre tutulması ve tasdiki zorunlu defterleri ile kullanmak mecburiyetinde bulunduğu belgeleri 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler nedeniyle zayi olan mükellefler, durumu öğrendiği tarihten itibaren 31/7/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) yetkili mahkemeden kendisine bir belge verilmesini isteyebilir. Mahkeme bu talebi ivedilikle görüşür ve gerekli gördüğü delillerin toplanmasını da emredebilir. Ancak bu yerlerde bulunan mükellefin il veya ilçe idare kurullarından defter ve belgelerinin zayi olduğuna ilişkin olarak alacağı

belge de yetkili mahkemeden alınmış belge hükmündedir. Böyle bir belge almamış olan mükellef, defterlerini ve belgelerini ibrazdan kaçınmış sayılır. Defter veya belgelerinin iş yerinde veya 3568 sayılı Kanun uyarınca yetkili meslek mensubunun faaliyetlerini yürüttüğü yerde zayi olduğunu beyan eden mükellef, ilgili mahkemeye veya il/ilçe idare kuruluna başvurduğunu gösteren belge ile yeni defterlerin açılış onayını notere yaptırabilir. Şu kadar ki ilgili mahkeme veya kurullarca defter ve belgelerin zayi olmadığına karar verilmesi halinde mükellef, defter ve belgelerini ibrazdan kaçınmış sayılır. Bu fıkra kapsamında yapılan yeni defterlerin tasdiki işleminden 492 sayılı Kanun hükümlerine göre noter harcı, 18/1/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanununa göre her ne adla olursa olsun noterlik ücreti alınmaz. 6102 sayılı Kanun ve 213 sayılı Kanun kapsamında tutulması ve tasdiki zorunlu olup elektronik ortamda tutulan defterlerden, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından muhafaza edilen ya da muhafaza edilmek üzere anılan Bakanlığa elektronik ortamda iletilen defterler bakımından bu madde hükümleri uygulanmaz. Mükelleflerin talebine istinaden bu defterlerin teslimine ilişkin usul ve esaslar, Ticaret Bakanlığının görüşü alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

Yapılan bu düzenleme sonrasında;

- Deprem bölgesindeki mükelleflerimiz için ZAYİ BELGESİ müracaat süresi 31/7/2023 tarihine kadar uzatılmış olduğu,
- Zayi Belgesi müracaatının ilgili Mahkemeden yapılabileceği gibi Mahkeme yerine il veya ilçe idare kurullarından defter ve belgelerinin zayi olduğuna ilişkin olarak alacağı belge de yetkili mahkemeden alınmış belge hükmünde sayılacağı,
- Defter veya belgelerinin iş yerinde veya 3568 sayılı Kanun uyarınca yetkili meslek mensubunun faaliyetlerini yürüttüğü yerde zayi olduğunu beyan eden mükellefin, ilgili mahkemeye veya il/ilçe idare kuruluna başvurduğunu gösteren belge ile

yeni defterlerin açılış onayını notere yaptırabileceği,

- Bu fıkra kapsamında yapılan yeni defterlerin tasdiki işleminden 492 sayılı Kanun hükümlerine göre noter harcı, 18/1/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanununa göre her ne adla olursa olsun noterlik ücreti alınmayacağı,

- 6102 sayılı Kanun ve 213 sayılı Kanun kapsamında tutulması ve tasdiki zorunlu olup elektronik ortamda tutulan defterlerden, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından muhafaza edilen ya da muhafaza edilmek üzere anılan Bakanlığa elektronik ortamda iletilen defterler bakımından bu madde hükümleri uygulanmayacağı (Zayi Belgesi alınmasına gerek olunmadığı), mükelleflerin talebine istinaden bu defterlerin (e-Defterlerin) teslimine ilişkin Ticaret Bakanlığının görüşü alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde mükellefe tesliminin yapılacağı,

hüküm altına alınmıştır.

Depremde defter ve belgeleri zayi olan mükellefler tarafından ve kendisine ait defter ve belgeler Mali Müşavirler tarafından zayi belgesi müracaatlarına ilişkin örnek dilekçelere bu duyurumuz ekinde yer verilmiştir.

Ekler: [Dilekçe Örnekleri](#) (Word)

Dip Notlar:

(1) [Mücbir Sebep İlanı](#)

[Elazığ ili için mücbir sebep ilanı](#)

[Sivasi ili Gürün ilçesi için mücbir sebep ilanı](#)

(2) [Afet Durumlarında Meslek Mensuplarının Dikkat Etmeleri Gereken Özellikli Hususlar Rehberi](#)

(3) [Deprem Yaralarının Sarılmasına Yönelik Mali ve Sosyal Güvenlik Tedbir Önerilerimiz](#)

Kaynak: TÜRMOB